
Palimpsest

Autor:

Data de publicació: 11-03-2014

Palimpsest

El Còdex Ephraemi Rescriptus, un manuscrit grec de la Bíblia del segle 5, és un palimpsest.

En els estudis textuais, un palimpsest (/? p æl?mp s ?st /) és una pàgina manuscrita, ja sigui d'un pergami o d'un llibre, de la qual el text ha estat raspat o rentat en preparació per a la seva reutilització, en forma d'un altre document. [1] El pergami estava fet de pell de xai, vedell o i era car i no estava fàcilment disponible, de manera que, en interès econòmic, una pàgina sovint es reutilitzava raspant l'escriptura anterior. En l'ús col·loquial, el terme palimpsest també s'utilitza en arquitectura, arqueologia i geomorfologia per designar un objecte fet o treballat per a un propòsit i posteriorment reutilitzat per a un altre; per exemple, un monumental llautó el revers en blanc del qual ha estat regravat. [2]

El Còdex Ephraemi Rescriptus, un manuscrit grec de la Bíblia del segle 5, és un palimpsest.

En els estudis textuais, un palimpsest (/? p æl?mp s ?st /) és una pàgina manuscrita, ja sigui d'un pergami o d'un llibre, de la qual el text ha estat raspat o rentat en preparació per a la seva reutilització, en forma d'un altre document. [1] El pergami estava fet de pell de xai, vedell o i era car i no estava fàcilment disponible, de manera que, en interès econòmic, una pàgina sovint es reutilitzava raspant l'escriptura anterior. En l'ús col·loquial, el terme palimpsest també s'utilitza en arquitectura, arqueologia i geomorfologia per designar un objecte fet o treballat per a un propòsit i posteriorment reutilitzat per a un altre; per exemple, un monumental llautó el revers en blanc del qual ha estat regravat. [2]

Contingut

Etimologia

La paraula palimpsest deriva del llatí palimpsestus, que deriva del grec antic ??????????[3] (palímps?stos, de ????? + ??? = 'de nou' + 'raspar'), una paraula composta que descriu el procés: "L'escriptura original va ser raspada i rentada, la superfície reallisada, i el nou material literari escrit sobre el rescatat material." [4] Els antics grecs utilitzaven tauletes recobertes de cera per escriure amb un llapis òptic i esborrar l'escriptura allisant la superfície de cera i escrivint de nou. Aquesta pràctica va ser adoptada pels antics romans, que escrivien en tauletes recobertes de cera, que eren reutilitzables; L'ús del terme palimpsest per part de Ciceró confirma aquesta pràctica.

Desenvolupament

Un palimpsest georgià del segle 5 o 6

Com que el pergami preparat a partir de pells d'animals és molt més durador que el paper o el papir, la majoria dels palimpsests coneguts pels estudiosos moderns són el pergami, que va augmentar en popularitat a Europa occidental després del 6th segle. Quan el papir era d'ús comú, la reutilització de mitjans d'escriptura era menys comuna perquè el papir era més barat i prescindible que el pergami costós. Alguns papirs palimpsests sobreviuen, i els romans es referien a aquest costum de rentar papir. [nota 1]

L'escriptura es rentava amb pergami o vitel·la amb llet i segó de civada. Amb el pas del temps, les tènues restes de

l'escriptura anterior reapareixerien prou perquè els estudiosos poguessin discernir el text (anomenat *scriptio inferior*, la "subscripció") i desxifrar-lo. A la baixa edat mitjana la superfície del vel se solia raspar amb pòmic en pols, perdent irremeiablement l'escriptura, d'aquí que els palimpsests més valuosos siguin els que van ser sobreescrits a principis de l'edat mitjana.

Els còdexs medievals es construeixen en "reunions" que es pleguen (compareu foli, "fulla, pàgina" cas ablatiu del llatí *folium*), després s'apilen com un diari i es cusen al plec. Els fulls de pergamí preparats conservaven el seu plec central original, de manera que cada un es tallava ordinàriament per la meitat, fent un volum quarto del foli original, amb el text sobreescrit corrent perpendicularment al text esborrat.

Desxiframent modern

Restes llegibles febles van ser llegides a ull abans que les tècniques del segle 20 ajudessin a fer llegibles els textos perduts. Per llegir palimpsests, els estudiosos del segle 19 van utilitzar mitjans químics que de vegades eren molt destructius, utilitzant tintura de gala o, més tard, bisulfat d'amoni. Els mètodes moderns de lectura de palimpsests utilitzant llum ultraviolada i fotografia són menys perjudicials.

Les imatges digitalitzades innovadores ajuden els estudiosos a desxifrar palimpsest il·legibles. Les fotografies sobreexposades en diversos espectres de llum, una tècnica anomenada "filmació multiespectral", poden augmentar el contrast de tinta esvaïda sobre pergamí que és massa indistinta per ser llegida a ull amb llum normal. Per exemple, les imatges multiespectrals dutes a terme per investigadors de l'Institut Tecnològic de Rochester i la Universitat Johns Hopkins van recuperar gran part del subtext (estimat en més del 80%) de l'Arquimedes Palimpsest. Al Walters Art Museum, on ara es conserva el palimpsest, el projecte s'ha centrat en tècniques experimentals per recuperar el text restant, part del qual va quedar enfosquit per icones sobrepintades. Una de les tècniques més reeixides per llegir a través de la pintura va resultar ser la imatge de fluorescència de raigs X, a través de la qual es revela el ferro a la tinta. Un equip de científics i acadèmics d'imatge dels Estats Units i Europa està utilitzant actualment tècniques d'imatge espectral desenvolupades per obtenir imatges de l'Arquimedes Palimpsest per estudiar més de cent palimpsests a la biblioteca del monestir de Santa Caterina a la península del Sinaí a Egipte. [5]

Recuperació

Una sèrie d'obres antigues han sobreviscut només com a palimpsests. [nota 2] Els manuscrits de Vellum van ser sobreescrits a propòsit, principalment a causa de l'escassetat o cost del material. En el cas dels manuscrits grecs, el consum de còdexs antics pel bé del material era tan gran que un decret sinodal de l'any 691 prohibia la destrucció de manuscrits de les Escriptures o dels pares de l'església, excepte els volums imperfectes o ferits. Aquest decret va exercir una pressió afegida per recuperar el vel sobre el qual s'escriuen els manuscrits seculars. El declivi del comerç del vel amb la introducció del paper va agreujar l'escassetat, augmentant la pressió per reutilitzar material.

Els textos més susceptibles de ser sobreescrits incloïen textos jurídics i litúrgics obsolets, de vegades d'intens interès per a l'historiador. Les primeres traduccions llatines de les Escriptures van quedar obsoletes per la Vulgata de Jeroni. Els textos podien estar en llengües estrangeres o escrits en escriptures desconegudes que s'havien tornat il·legibles amb el temps. Els còdexs mateixos poden estar ja danyats o incomplets. Els textos herètics eren perillosos d'albergar: hi havia raons polítiques i religioses convincent per destruir textos vistos com a heretgia, i reutilitzar els mitjans de comunicació era menys malbaratador que simplement cremar els llibres.

La gran destrucció dels amplis quartos dels primers segles va tenir lloc en el període que va seguir a la caiguda de l'Imperi Romà d'Occident, però també es van crear palimpsests a mesura que es requerien nous textos durant el Renaixement carolingi. Els palimpsests llatins més valuosos es troben en els còdexs que es van refer dels primers grans folis als segles 7 al 9. S'ha observat que generalment no es troba cap obra sencera en cap cas en el text original d'un palimpsest, sinó que parts de moltes obres s'han pres per formar un sol volum. Una excepció és l'Arquimedes Palimpsest (vegeu més avall). En general, els primers escribes medievals no van ser, per tant, indiscriminats a l'hora de proveir-se de material de qualsevol volum antic que estigués a mà.

Exemples famosos

Còdex Nitriensis, amb text grec de Lluc 9:22–33 (text inferior)Codex Nitriensis, amb text siríac (text superior)El Còdex Wolfenbüttel Guelferbytanus A

El palimpsest més conegut del món legal va ser descobert el 1816 per Niebuhr i Savigny a la biblioteca de la catedral de Verona. Sota les cartes de sant Jeroni i Gennadi hi havia el text gairebé complet dels Instituts de Gai, probablement el primer llibre de text dels estudiants sobre dret romà. [6]

El Còdex Ephraemi Rescriptus, Biblioteca Nacional de França, París: porcions de l'Antic i Nou Testament en grec,

atribuït al segle 5, estan cobertes amb obres d'Efraïm el Sirià en una mà del segle 12.

El palimpsest de Sanà és un dels manuscrits alcorànics més antics que existeixen. La datació per carboni del pergami assigna una data anterior al 671 amb una probabilitat del 99%. Tenint en compte que la s?ra 9, un dels últims capítols revelats, està present i assumint la possibilitat probable que el text inferior (la scriptio inferior) fos escrit poc després de la preparació del pergami, probablement va ser escrit relativament breument, de 10 a 40 anys, després de la mort del profeta islàmic Mahoma. El text inferior difereix del text estàndard de l'Alcorà i, per tant, és l'evidència documental més important de l'existència de lectures de l'Alcorà variant. [7]

Entre els manuscrits siríacs obtinguts del desert de Nítria a Egipte, Museu Britànic, Londres: textos grecs importants, Add. Ms. 17212 amb traducció siríaca de les Homilies de Sant Crisòstom, del segle 9 / 10, cobreix un tractat gramatical llatí del segle 6.

Còdex Nitriensis, un volum que conté una obra de Sever d'Antioquia de principis del segle 9, està escrit en fulles palimpsest preses dels manuscrits del segle 6 de la Ilíada i l'Evangeli de Lluc, tots dos del segle 6, i els elements d'Euclides del segle 7 o 8, Museu Britànic.

Un doble palimpsest, en què un text de Sant Joan Crisòstom, en siríac, del segle 9 o 10, cobreix un tractat gramatical llatí en una mà cursiva del segle 6, que al seu torn cobreix els annals llatins de l'historiador Granius Licinianus, del segle 5, Museu Britànic.

L'únic hiperpalimpsest conegut: el Còdex de Nóvgorod, on potencialment centenars de textos han deixat les seves petjades a la paret posterior de fusta d'una tauleta de cera.

El Plaute ambrosià, en capitells rústics, del 4th o 5th segle, reescrit amb parts de la Bíblia al segle 9, Biblioteca Ambrosiana.

Ciceró, De re publica in uncials, del segle 4, l'única còpia supervivent, coberta per Sant Agustí sobre els Salms, del segle 7, Biblioteca Vaticana.

Sèneca, Sobre el manteniment de l'amistat, l'únic fragment supervivent, sobreescrit per un Antic Testament de finals del segle 6.

El Còdex Theodosianus de Torí, del segle 5 o 6.

Els Fasti Consulares de Verona, del 486.

El fragment arrià del Vaticà, del segle 5.

Les cartes de Corneli Frontó, sobreescrites per les Actes del Concili de Calcedònia.

L'Arquimedes Palimpsest, una obra del gran matemàtic siracusà copiat en pergami al segle 10 i sobreescrit per un text litúrgic al segle 12.

El Palimpsest sinaític, la còpia siríaca més antiga dels evangelis, del segle 4.

La còpia única d'un text gramatical grec compost per Herodià per a l'emperador Marc Aureli al segle II, conservat a la Österreichische Nationalbibliothek, Viena.

Codex Zacynthius – Fragments grecs palimpsest de l'evangeli de Sant Lluc, obtinguts a l'illa de Zante, pel general Colin Macaulay, desxifrats, transcrits i editats per Tregelles el 1861.

El Còdex Dublinensis (Còdex Z) de l'Evangeli de Sant Mateu, al Trinity College de Dublín, també desxifrat per Tregelles el 1853.

El Còdex Guelferbytanus 64 Weissenburgensis, amb text dels Orígens d'Isidor, en part palimpsest, amb textos dels còdexs anteriors Guelferbytanus A, Guelferbytanus B, Codex Carolinus, i diversos altres textos grecs i llatins.

Uns seixanta manuscrits palimpsest del Nou Testament grec han sobreviscut fins als nostres dies. Els còdexs uncials inclouen:

Porfirianus, Vaticà 2061 (doble palimpsest), Uncial 064, 065, 066, 067, 068 (doble palimpsest), 072, 078, 079, 086, 088, 093, 094, 096, 097, 098, 0103, 0104, 0116, 0120, 0130, 0132, 0133, 0135, 0208, 0209.

Els cursos inclouen:

Leccionari 226, I 1637.cvd

Vegeu també

Palimpsest (desambiguació) per a altres usos de la paraula

Pentimento

Petròglifs d'Arpa-Uzen - art rupestre de les edats del bronze i del ferro més tard cobert per pictòrics Saka

Notes

[^] Segons Suetoni, August, "tot i que va començar una tragèdia amb gran entusiasme, quedant insatisfet amb l'estil, va esborrar el conjunt; i els seus amics dient-li: Què fa el teu Ajax? Ell va respondre: El meu Ajax es va trobar amb una esponja". (August, 85). Cf. una carta del futur emperador Marc Aureli al seu amic i mestre Frontó (ad M. Caesarem, 4,5), en la qual el primer, insatisfet amb un tros del seu propi escrit, exclama faceciosament que "el consagrarà a l'aigua (limfis) o al foc (Volcà)", és a dir, que fregarà o cremarà el que ha escrit.

[^] Les visions més accessibles de la transmissió de textos a través del coll d'ampolla cultural són Leighton D. Reynolds (editor), a *Texts and Transmission: A Survey of the Latin Classics*, on es poden enumerar els textos que van sobreviure, fortuïtament, només en palimpsest, i en la seva introducció general a la transmissió textual, *Scribes and Scholars: A Guide to the Transmission of Greek and Latin Literature* (amb N.G. Wilson).

Referències

- [^] Lió, Martyn (2011). *Llibres: Una història viva*. Califòrnia: Museu J. Paul Getty. p. 215. ISBN 978-1-60606-083-4.
- [^] Page-Phillips, Joan (1980). *Palimpsests: l'esquena dels llautons monumentals*.
- [^] Goh, M.; Schroeder, C., eds. (2018). *El Brill Dictionary of Ancient Greek*. Brill (Leiden). p. 1527 (col. 3). ISBN 978-90-04-19318-5.
- [^] Metzger, B. M.; Ehrman, B. D., eds. (2005). *El text del Nou Testament: la seva transmissió, corrupció i restauració*. Oxford University Press. p. 20. ISBN 978-019-516122-9.
- [^] "Al Sinaí, un equip global està revolucionant la preservació de manuscrits antics". *Revista Washington Post*. 8 de setembre de 2012. Arxivat de l'original el 2021-05-13. [Consulta: 2012-09-07].
- [^] Gordon, W.M.; Robinson, O.F., eds. (1988). *Els Instituts de Gai*. ISBN 9780715625057. OCLC 800515546.
- [^] Sadeghi, Behnam; Goudarzi, Mohsen (març 2012). "'an'?' 1 i els orígens de l'Alcorà" (PDF). *Der Islam*. 87 (1–2): 1–129. DOI:10.1515/Islam-2011-0025. S2CID 164120434. Arxivat de l'original el 2021-10-24. [Consulta: 2012-03-26].

Enllaços externs

Viquitexts té el text de l'article de l'Encyclopædia Britannica de 1911 "Palimpsest".

Activitats de la Xarxa Renaixement Virtual de l'OPIB en la digitalització dels palimpsests europeus
Breu nota sobre consideracions econòmiques i culturals en la producció de palimpsests
PBS NOVA: "L'Arquimedes Palimpsest" Feu clic a "Què és un Palimpsest?"
Rinascimento virtuale un projecte per al cens, descripció, estudi i reproducció digital dels palimpsests grecs
Ángel Escobar, El palimpsesto grecolatino como fenómeno librario y textual, Saragossa 2006
Jost Gippert, explorant palimpsests armenis amb imatges de llum multiespectrals i transmissives

Bases de dades de control d'autoritats: Nacional

Espanya
França

Dades BnF

Israel

Estats Units República

Txeca

Polònia